

KARAYA AYAK BASINCA ŞÜKRETTİK

● Başınızdaki geçen bir olay oldu mu?
Bir gece karaya kendimizi attığımızda neredeyse yeni öpecektik. Biz karaya götürecektik tekneleri kaçtı. Güç bela katar deniz teknelerine kıyıya ulaştık. Karaya ayak basınca şükrettik.

● Ciddi bir 'know-how'ınız oldu. Yurtdışından size talep var mı?
Proje devam ederken DSİ'ye Körfez ülkelerinden gelenler oldu. Onlar da bize yönlendirdi. Yapım tekniğiyle ilgili deniz ülkeleri var. Kalyon Grup, su konusundaki deneyimli bir şirket. İstanbul'daki işme suyu projelerinin neredeyse yüzde 60'ını biz yaptık. Belki ekipmanı olan birilerini alıp, başka işlere de girebiliriz.

● Peki bu projede risk var mı?
250 metre derinliğe denizaltı ve gemiler inmiyor. Borular çelikle bağladığımız için uyan olduğunda sinyal almıyor. Proje sürecinde hiç kaza yaşamadık.

YENİ İHALELER GÜNDEMDE

● Parasal boyutuna bakarsanız, kartlı bir proje miydi sizce?
İşin para boyutuna hiç bakmadık. Cemal Bey (Kalyonculu) de Ömer Faruk Bey de (Kalyonculu) bu projeye büyük emek harcadı. Milli bir proje olarak gördü. Fırat Plastik'ten aldığımız borular dahil bütün ödemelerimiz döviz kurundaydı. Ama proje bedeli TL üzerindendi.

● Ötümüzdeki süreçte ilgilendiğiniz yeni bir proje var mı?
TANAP'ın Çanakkale Boğazı deniz geçişi projesiyle ilgilieniyoruz. Singsapurlu bir firmayla çalışıyoruz. KKTC projesine göre bize daha basit bir proje.

600 KİŞİ ÇALIŞTI

● Projede kaç kişi çalıştı?
600 kişiye istihdam sağlandı. Bunun 400'ü denizde çalıştı. 6 ay eve gitmeyeler oldu.

● Test aşamasında bir sorun yaşadınız mı?
2-3 ay test aşaması sürdü. Hiçbir sızıntı yaşanmadı. Sızıntı olsa debiler olduğu için suyun girip çıkışında anlaşılır. Ayrıca sistemi robotlarla kontrol etme şansımız da var.

'Askılı boru' Körfez'in ilgisini çekti

Kıbrıs Su Temini Projesi'nde kullanılan mühendislik yöntemleri Körfez ülkelerinin de ilgisini çekti. Dünyada ilk olan 'askılı borular' yakın zamanda birçok projede yer alacak

Kuzey'i de Güney'i de artan nüfus, ısı ve azalan yağışlar yüzünden kuraklıkla karşı karşıya kalan Ada, 40 yıldır su sorunuyla çare arıyor. 1995'ten bu yana birçok fikir ortaya atıldı. Süleyman Demirel ve Rauf Denktaş döneminde Manavgat'tan metreküpü 55 sante mal olan içi tatl su dolu 35 bin tonluk devasa balonlar, 60 deniz mili sürüklenip taşındı. Ama Akdeniz'in hırçın dalgaları balonları parçaladı. Bunun üzerine Devlet Su İşleri (DSİ) deniz altına boru döşenmesi fikrini ortaya attı. Akdeniz'in derinliği ve dipteki yarıklar denizin altından su geçişine izin vermesince dünyada hiç denenmemiş bir yol bulundu. Deniz içerisinde 250 metre derinlikte askıda boru geçişi planlandı. Meşakati bir o kadar da zor yolculuğu 'su' konusunda uzman Kalyon İnşaat listlendi. Şirket Malezyalı ortağı Sigur Ros ile 2012'de işe başladı ama neredeyse 1 yıl malzeme teminıyla uğraştı. 2 yıl gibi kısa

sürede projeyi tamamladı. Bugün Asım Projesi'ni hayata geçiren şirketler, belki de önümüzdeki günlerde başını da mimarları olarak anılacak. Hafta sonu Mersin'deki Dragon Çayı'nın vanasının açıldığı, deniz altından askılı borularla gelen suyun KKTC'ye ulaştığı törenyedik. Bir hayalin gerçekleşmesine tanıklık ettik. Tören bitiminde Kalyon Grup Altyapı İşleri Genel Müdür Yardımcısı Abdülnasır Akıncı'yla sohbet ettik.

● Zor bir proje üslendiniz, dünyaya örnek bir işe imza attınız. Mühendislik olarak zorlandınız mı?

Projeyi DSİ geliştirdi. Yapımına 2012'de başladık. Ama 1 yıl kadar malzemelerin temin edilmesi süreci oldu. Montajı 2 yılda tamamladık. Deniz altından geçirilen boru sistemleri dünyaya yaygın. Ama bu kadar

Son Nöke
Dilek GÜNGÖR
dilek.gungor@sabah.com.tr

uzunlukta askılı yöntem yok. Her bir boru 500 metre uzunluğunda. Ağırklar da 180 ton civarında. Deniz altına batırma yönetimi ve askılı sistemin mühendisliğini Malezyalılar çözdü. Biz de iki parçanın birleştirilmesine ilişkin detay mühendisliğini yaptık. Çok zor şartlarda çalıştık.

5 METRE DALGALARLA BOĞUŞTUK

● Neydi bu zor şartlar?
15 yıldır Akdeniz'de dalga boyu 5 metreyi geçmiyormuş. Ama bizim çalıştığımız 2013-2015 döneminde çok büyük dalgalar ve rüzgârla karşılaştık. Kışın çalışmak zorunda kaldık. 2 yılımız denizde geçti. 5 metre ve üzeri dalgalarla karşılaşıncaya ekipmanı değiştirmek zorunda kaldık. Deniz üzerinde kalabilecek ve dalgalara dayanacak ekipman getirdik.

400 ARABA AĞIRLIĞINDAKİ BORULARI YÜZDÜRDÜ

KKTC su temini projesinin borularını yapan Fırat Plastik'in sahibi Nevzat Demir de törenyeydi. 500 metrelik boruların 400 arabaya ağırlığında olduğunu belirterek, "Bunları karadana denize getirme şansızız yoktu. O yüzden deniz üzerinden yürütmek istedik. Mendireği ve dalgakıranı olan fabrika yeni aradık" dedi.

Ekipten böyle bir yer bulma talimatı verdiğini anlatan Demir, şöyle konuştu: "3-4 ay sonra Taşucu'nda eski SEKA'nın olduğu yer buldular. İlk yıl 100 bin dolara kiralandı. Makinelerimi getirdim. Bantları inen boruların denize girdiği bir sistem kurdum. Daha sonra SEKA'yı özelleştirmeden alan şirket yüksek kira istedi. Hatta ekibime 'Gidin Victor Hugo'nun Sefillerini oynayın, kira çok yüksektir' dedi. Norveçli bir boru firması kaç kez DSİ'ye gidip, 'Onlar yapamaz' diye aleyhimize kulis dahi yaptı' şeklinde konuştu.